

LEREN IS *leuk!*

Jij & je
werk

Blijven leren over je vak wordt de komende jaren gemeengoed in de kinderopvang. De afgelopen twee jaar hebben ruim 1.500 pm'ers via een pilot kennisgemaakt met permanente educatie, een nieuwe manier van bijscholen. Maar waarom is een leven lang leren eigenlijk zo belangrijk?

TEKST **WEIJA STEFFENS** FOTO **PIXABAY**

In allerlei branches, zoals de zorg, is permanente educatie al heel gebruikelijk. Pedagogische inzichten gaan met de tijd mee, er is steeds meer bekend over het kindere brein en je basisinformatie ebt gedurende de jaren langzaam weg. Reden genoeg om je kennis voortdurend bij te spijkeren. Constance Jacobson is projectleider van PEPP, het Permanente Educatieplatform voor Pedagogische Professionals. Zij zegt hierover: 'De nieuwe kennis die je met PEPP kunt opdoen, is ongelofelijk belangrijk voor je werk en direct toepasbaar.'

Focus op breinkennis

In de afgelopen twee jaar hebben ruim 1.500 pm'ers meegedaan aan de pilot van het project PEPP. Zij haalden hun informatie online uit readers en de media-theek, oefenden met de proeftoets en sloten de module af met een eindtoets. 'PEPP vertaalt alle (inter)nationale relevante kennis en ontwikkelingen naar praktijkgerichte uitleg. De focus ligt nu vooral op breinkennis, en dan met name op hoe het kindbrein werkt,' legt Constance uit. 'Als je je bewust bent van het functioneren van kinderhersenen, kun je je beter verplaatsen in een kind en daardoor zul je anders op het kind reageren en anders handelen.' Constance geeft het voorbeeld van een dreumes die met zijn vinger tussen de deur komt. 'Een dreumes

'Een dreumes kan nog niet concluderen dat in elke deur hetzelfde gevaar schuilt'

kan alleen onthouden dat het bij die deur pijn doet, maar is nog niet in staat om te concluderen dat in elke deur hetzelfde gevaar schuilt. Doordat je het kind beter begrijpt, zul je met meer begrip reageren, waardoor het kind ook anders op jou reageert en dan ontstaat er een betere relatie.'

Bewustwording creëren

Het is fascinerend om te zien wat voor uitwerking die extra kennis over het kindbrein heeft op pm'ers, vertelt Constance. 'Doordat je kennis wordt vergroot, ben je bewuster van je handelen en van rituelen op de groep. Je zult je sneller afvragen waarom je doet wat je doet. Zo was er een groep pm'ers die zich niet realiseerde dat baby's geen onderscheid kunnen maken in geluiden. Alles komt bij zo'n kleintje even hard binnen en dat is doodvermoeiend. Aan de hand van dat besef is het entreebeleid van die babygroep aangepast. Dat is prachtig toch? Want juist die

relatief kleine veranderingen in handeling of beleid kunnen veel impact hebben op de ontwikkeling van het kind. En daar doen we het uiteindelijk voor.'

Betere begeleiding

Diezelfde positieve ervaring heeft ook pilot-deelneemster Marion Dijkma. Ze is pm'er op de groep twee- tot vierjarigen van Villa Kakelbont bij Stichting Kindercentra Gorinchem. 'Doordat je zelf kunt kiezen welke modules je volgt, kun je je gemakkelijk specialiseren. Ik heb vooral bouwstenen gevolgd over ontwikkelingsgericht werken en de emotionele en motorische ontwikkeling van twee- tot vierjarigen. Het is leuk dat je het geleerde direct in praktijk kunt brengen. Zo hebben wij een kind van twee op de groep dat tijdens vrij spel de bakken met speelgoed omgooit. Voorheen stoorde ik me daaraan. Waarom maak je toch zo'n rommel, dacht ik dan. Nu begrijp ik dat het kind experimenteert met het in- en uit de bak gooien van speelgoed en dat dit bij zijn spelontwikkeling hoort. Boos worden heeft dan geen zin. Nu kijk ik hoe ik het kind beter kan begeleiden in zijn spel. Bijvoorbeeld door samen het speelgoed te sorteren in verschillende bakjes op kleur of vorm.'

Vaste patronen doorbreken

Een verrijking van haar vak, noemt Marion permanente educatie. 'Natuurlijk, het kost tijd om te leren en soms is het lastig te combineren met je vrije tijd, maar ik zie nu al wat het mij en ook de kinderen oplevert. Het maakt mijn werk zoveel leuker.' Je kunt PEPP het beste zien als een groot naslagwerk, vindt Marion. Volgens haar zorgt de extra kennis ook voor verheldering. 'Waarom houden we eigenlijk zo vast aan het dagritme dat geldt voor de hele groep? Waarom moeten alle kinderen tegelijkertijd buiten spelen, fruit eten of plassen? Die discussie zwengel ik nu aan, ik probeer vastgeroeste patronen te doorbreken en bespreekbaar te maken. De input van PEPP - van instructieve readers, informatieve artikelen tot praktische filmpjes - helpt me daarbij. Het zorgt ervoor dat ik goed onderbouwde gesprekken kan voeren.'

Direct toepasbaar

Juist die andere manier van leren maakt PEPP zo praktisch en makkelijk toepasbaar, vindt ook Constance Jacobsen. 'Je kunt zelf bepalen wanneer je leert, gewoon thuis achter je laptop, en waarin je

'Het leuke van deze manier van leren is dat je het direct in de praktijk kunt toepassen'

je verdiept. Wil je je specialiseren in een bepaalde leeftijd of juist in zekere activiteiten dan kan dat. Ook kun je de nieuwe informatie met je collega's bespreken, gefaciliteerd door je werkgever en onder begeleiding van een coach. Zo ontstaan hele interessante gesprekken, je wisselt ervaringen met elkaar uit, doet zelf nieuwe inzichten op en je wordt je meer bewust van je eigen handelingen. Het leuke van deze manier van leren is dat je het direct in de praktijk kunt toepassen. Je kunt je handelingen en beleid meteen veranderen. En als je weet hoe het brein van kinderen werkt en begrijpt waarom jij doet wat je doet, dan wordt je werk een stuk leuker en uitdagender. Probeer 't maar, je zult verrast zijn over hoe leuk leren kan zijn!' <

PERMANENTE EDUCATIE

De pilot van PEPP (het Permanente Educatieplatform voor Pedagogische Professionals) loopt nog tot dit voorjaar. Hoe permanente educatie in de toekomst definitief vorm krijgt en in de kinderopvang wordt ingebed, is nu nog niet bekend. De uitkomsten van de pilot zullen mede bepalend zijn voor vorm en inhoud. Meer over voortdurende scholing lees op je <https://pepp.pro/>.